

SAKSFRAMLEGG

Til:
Studieutvalget ved Det juridiske fakultet

Møtedato:
29.03.2023

Sak:

Forslag til utvidede regler om dispensasjon fra gjeldende progresjonsbestemmelser på Masterprogram i rettsvitenskap

Innstilling til vedtak:

1. Studieutvalget anbefaler at det fastsettes regler om dispensasjon fra gjeldende progresjonsbestemmelser på Masterprogram i rettsvitenskap i tråd med gjennomgangen i denne sak, med de endringer som eventuelt fremkommer i møtet. Bestemmelsene anbefales å gjelde fra vedtaksdato, og inntas i Studieplan 2020.
2. Vedtak i søknader om dispensasjon i henhold til vedtakspunkt 1 fattes av prodekan for utdanning på fullmakt for Studieutvalget. Saker det ikke hefter tvil om behandles av administrasjonen.

Bakgrunn

Fakultetsstyret vedtok i februar 2020 i [sak 9/20](#) flere endringer i Masterprogrammet i rettsvitenskap. Endringene innebar blant annet ny emneinndeling og eksamener på 2.-, 3.- og 4. avdeling. Nærmere bestemt har fag som tidligere ble vurdert som del av avsluttende eksamen i vårsemesteret, blitt skilt ut som egne emner med avsluttende eksamen i høstsemesteret. Hensikten med endringene var blant annet å redusere eksamens- og karakterpresset, og å bedre studentgjennomstrømningen. De nevnte endringene medførte at styret vedtok Studieplan 2020. For ytterligere detaljer vises det til nevnte fakultetsstyresak.

Bestemmelser om progresjon

Ut fra faglige hensyn er det satt som krav at eksamenene i høstsemestrene på henholdsvis 2.-4. avdeling må være bestått for at studentene skal kunne fremstille seg til avsluttende eksamener om våren på respektive avdeling. Disse kravene kommer i tillegg til gjeldende progresjonsbestemmelser om at alle eksamener på underliggende avdeling være bestått før oppstart på en avdeling, samt kravene om at eksamen i ex. fac. må være bestått før avsluttende eksamen på 1. avdeling, og eksamen i ex. phil. må være bestått før oppstart på 2. avdeling. Både ex. phil. og ex. fac. har eksamen om høsten på 1. avdeling.

Adgangen til å innvilge dispensasjon fra bestemmelsene om progresjon

Av studieplanen fremgår det nå at når sterke grunner kan dokumenteres så kan Studieutvalget etter søknad gi dispensasjon fra studieplanens bestemmelser om bestått eksamen i ex. phil. og ex. fac., slik at studenten likevel kan fremstille seg til avsluttende eksamen på 1. avdeling og begynne på 2. avdeling.

Bestemmelsene om dispensasjon er innført for å ha mulighet til å kunne unngå vesentlig forlengelse av studieprogresjonen for studenter som kan dokumentere sterke grunner til at eksamen i ex. phil. og/eller ex. fac. ikke er bestått. Bestemmelsens utforming reduserer muligheten til å misbruke denne adgangen, og det er ingen automatikk i at dispensasjon gis. Videre gis det ikke ytterligere dispensasjon for å kunne begynne på 3. avdeling før eksamen i ex. phil. og ex. fac. er bestått. Dette er prøvd gjennom klage behandlet av universitetets klagenemd, og nemda støttet fakultetets vurderinger.

Erfaringene så langt med den nye emneinndelingen i Studieplan 2020 tilsier at det er behov for å utvide gjeldende dispensasjonsbestemmelser slik at de også omfatter studenter som av ulike grunner ikke har bestått de nye eksamenene som avholdes i høstsemestrene på 2.-, 3.- og 4. avdeling. Forslag til utvidede bestemmelser fremkommer i vedlagte Studieplan 2020 med «spor endring» (jf. vedlegg 1).

Som programstyre for Masterprogram i rettsvitenskap og i henhold til [Reglement for Studieutvalget ved Det juridiske fakultet](#) har Studieutvalget en rådgivende funksjon ved forslag om endringer i studieplan hvor Fakultetsstyret har vedtakskompetanse. Studieutvalget bes derfor i denne sak om å gi innstilling til forslag om utvidede dispensasjonsbestemmelser. Saken vil deretter legges fram til videre behandling og formelt vedtak i Fakultetsstyret.

Forutsatt at Fakultetsstyret vedtar de foreslåtte dispensasjonsbestemmelsene, foreslås det videre at søknader fra studenter om dispensasjon skal vedtas av prodekan utdanning på fullmakt fra Studieutvalget. Saker det ikke hefter tvil om, foreslås vedtatt av administrasjonen. Dette er en harmonisering med de delegasjoner Studieutvalget allerede har vedtatt. Det konkrete forslaget om delegasjon fremkommer i dokumentet *Delegasjoner fra Studieutvalget til administrasjonen* med «spor endring» (jf. vedlegg 2).

Vurdering

Erfaringene så langt er at det er et lite antall studenter som etter utsatt eksamen¹ og/eller kontinuasjonseksamen² fortsatt ikke har bestått eksamenene som avholdes om høsten. Disse høstemnene er relativt små i omfang (henholdsvis 8, 15 og 5 studiepoeng), og med tanke på god studieprogresjon bør det i visse tilfeller være adgang til å kunne dispensere fra progresjonsbestemmelsene slik disse er fastsatt i studieplan og/eller emnebeskrivelser.

Ifølge [forskrift om studier og eksamener ved Universitetet i Tromsø - Norges arktiske universitet](#) § 27 kan såkalt «ekstraordinær eksamen» i særlige tilfeller avholdes for studenter som ellers må vente urimelig lenge med å komme videre i sine studieløp. Å avholde årlige ekstraordinære eksamener som en «normalordning» for å kunne imøtekomme studenter som er forsinket i sin studieprogresjon,

¹ Ved gyldig fravær fra ordinær eksamen har studenter ifølge § 25 i [forskrift om studier og eksamener ved Universitetet i Tromsø - Norges arktiske universitet](#) rett til såkalt «utsatt eksamen».

² Studentene kan etter § 26 [forskrift om studier og eksamener ved Universitetet i Tromsø - Norges arktiske universitet](#) ha rett til såkalt «kontinuasjonseksamen» dersom de ikke har bestått siste avholdte ordinære eksamen.

er likevel ikke i henhold til formålet med denne bestemmelsen. Det vurderes derfor å være en langt bedre løsning å fastsette studieplanfestede regler for å i særlige tilfeller kunne innvilge dispensasjon fra studieplanens progresjonsbestemmelser. Dette også siden det i studieplanen allerede inngår bestemmelser som gjelder i sammenlignbare tilfeller, jf. beskrivelsen innledningsvis i saksfremlegget.

Gjeldende bestemmelser om dispensasjon fra progresjonsbestemmelsene på Masterprogram i rettsvitenskap foreslås derfor utvidet til å omfatte bestemmelser som også gjelder i de omtalte tilfellene. De samme kravene som allerede gjelder, om at dispensasjon *kan* gis etter søknad og når *sterke grunner* som kan dokumenteres foreligger, bør fastholdes.

Innvilgelse av dispensasjon må vurderes skjønnsmessig og særskilt i hvert enkelt tilfelle. Viktige vurderingshensyn er da faglige forutsetninger for å kunne klare samlet belastning ved å gjennomføre den aktuelle avdelingen samtidig som eksamener fra underliggende avdeling må avlegges og bestås. Det må også ses hen til hva som er gjennomførbart med tanke på tidspunkt og rekkefølge på øvrige undervisningsaktiviteter, obligatoriske arbeidskrav mv. på de ulike avdelingene. Studieadministrasjonen har derfor i samråd med prodekan utdanning kartlagt mulige tilfeller og faglige- og administrative konsekvenser ved å innvilge dispensasjoner innenfor de respektive avdelingene. Dette vil ivareta studentenes behov for god og kvalitetssikret veiledning og informasjon innenfor mest mulig forutberegnelige rammer.

Ut fra en helhetlig vurdering av de hensyn som omtales overfor og for å harmonisere med praktiseringen av allerede gjeldende dispensasjonsbestemmelser, vil det for studenter som har «hengeeksamener» fra høstsemesteret som hovedregel, ved særlig sterke grunner, kunne gis dispensasjon for å avlegge avsluttende eksamener på samme avdeling, og for å få begynne på etterfølgende avdeling. Det bør imidlertid settes en grense som gjør at det ikke er anledning til å fremstille seg til eksamener/avsluttende eksamener på avdelingen over. Hvis det ikke settes slik grense, vil det med stor sannsynlighet bli urimelig krevende for studentene å fortsette studiet med «hengeeksamener» fra underliggende avdelinger som ikke er bestått. Tilsvarende hensyn ligger allerede til grunn for at studenter som ikke har bestått ex.phil. og ex.fac., ikke får adgang til å avlegge avsluttende eksamen på 2. avdeling, eller begynne på 3. avdeling. Andre faglige hensyn vil også kunne spille inn.

Forslaget om at prodekan utdanning gis fullmakt fra Studieutvalget til å fatte vedtak om dispensasjon, vurderes å være i samsvar med etablert praksis ved søknader om dispensasjon for de tilfeller som allerede fremkommer i studieplanen, jf. vedlagte delegasjonsoversikt (vedlegg 2). Saker som behandles av prodekan på fullmakt for Studieutvalget, forelegges Studieutvalget rutinemessig i ettertid, slik at utvalget har mulighet til å gi innspill dersom det vurderes å være behov for justeringer av praksis. At prodekan kan behandle slike saker på fullmakt medfører at saksbehandlingen kan gjøres fortløpende uten å måtte vente til neste møte i Studieutvalget, og betyr dermed at studentene får raskere svar på sine søknader uten unødige forsinkelser. At saker det ikke hefter tvil om kan behandles av administrasjonen, bidrar også til effektivisering som kommer studentene til gode.

Signe Veierud Busch
prodekan utdanning

Hege Skarsfjord

seksjonsleder

Dokumentet er elektronisk godkjent og krever ikke signatur

Saksbehandlere: Jonas Hansen og Hege Skarsfjord

Vedlegg:

1. Studieplan 2020 med «spor endring»
2. Dokumentet Delegasjoner fra Studieutvalget til administrasjonen med «spor endring»